

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Un altre excel·lent article a El Punt-Avui

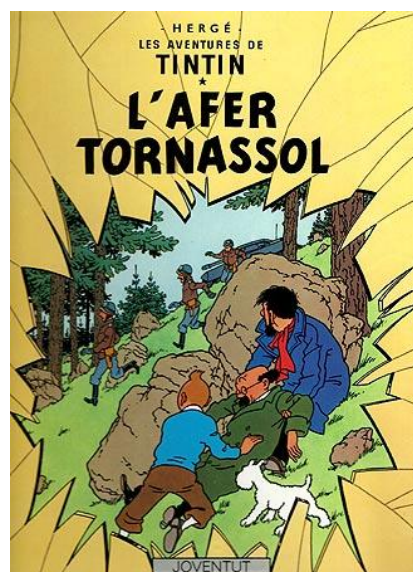

Miquel de Palol Muntanyola

L'afer Tornassol

La tintinologia, com deu saber qualsevol que hi hagi tret el cap, és una branca de la història contemporània durament vigilada per guardians estrictes i gelosos d'essències intocables. Vagi tot davant el meu respecte com a intent de *captatio benevolentiae*. A França mateix em va caure a les mans no fa gaire un bonic catàleg d'exposició sobre la melancolia associada al llac Lemman, començant per Konrad Witz, autor el 1444 del quadre *La pesca miraculosa*, que conté la primera representació pictòrica occidental d'un paisatge existent i reconeixible –justament el llac, amb els perfils de les muntanyes adjacents ressonants amb els dels personatges–, i acabant amb Balthus, Warhol i Hergé.

D'Hergé, el catàleg s'estén sobre *L'Affaire Tournesol*, segons l'articulista el millor de tota la sèrie, el més equilibrat formalment, una obra mestra de la narrativa metafísica. He llegit no sé on que la peça d'Hergé que ell mateix considerava la més personal *Tintin au Tibet*: sense bons i dolents i basada en les emocions, l'autor s'hi confessa, i a través d'una catarsi personal es redimeix d'antigues vel·leïtats ideològiques; un pelegrinatge espiritual purificador (en un altre ordre de coses, com el de Clint Eastwood a *Gran Torino*, on, després d'haver-se passat la vida d'actor liquidant tothom venjativament, resol el conflicte fent-se matar ell mateix).

Tornant a 'L'Affaire Tournesol', al marge de l'exactitud i l'escrúpol paradigmàtics amb què Hergé retrata llocs i objectes reals –del llac Lemman continuem parlant–, mai haurà estat tan a prop del Sartre de *La nausée* i del Camus de *Le mythe de Sisyphe*, i de les referències iconogràfiques clàssiques, començant per la imatge de la portada, on a través d'un vitrall de cotxe trencat per un accident, de color d'os, apareix una paràfrasi de la *Deposizione*, un tema clàssic del qual hi ha versions diverses –de Michelangelo, de Raffaello, de Tiziano, de Rubens–, i una que sembla un referent formal directe, *La mise au tombeau* de Simon Vouet. En els temps de Google i Viquipèdia, convido el lector a gastar un minut per comprovar-ho.

Llegeixo al final de l'article que s'ha fet una pel·lícula sobre l'àlbum, suposo que a base d'animar els dibuixos. Més hauria valgut fer-la amb actors, i a finals dels anys cinquanta o començaments dels seixanta haver-la posat en mans d'un director adequat: Melville, Délvaux, Chabrol, Godard, Visconti. Fins i tot Cocteau o Fellini. Fins i tot John Houston.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

La imatge programàtica de la coberta em sembla una declaració de principis digna de reflexió. El professor Tornassol tan sols està estabornit —estalvio els detalls argumentals que suposo coneguts—, però la crida a l'inconscient col·lectiu feta al lector no pot passar per alt. I això que tot just som a finals dels anys cinquanta del segle passat! Tornassol és el científic, l'home de coneixement, i un té la forta temptació de reconèixer tota la tradició espiritual i de coneixement europea estabornida, dipositada a la falda d'un turó, amagada perquè no la descobreixin els militars o paramilitars forans que l'empaiten. La història acaba bé, fins i tot amb humor i clowns, com la majoria de Tintins, però el missatge semiocult provinent de la referència del model ja està enviat: el destí final no és el triomf sobre adversaris de cartó pedra, sinó la sepultura.

I a La sepultura han estat dipositats el repertori de la cultura dels últims segles, i l'estament dels poders espanyols. A partir del moment en què les instàncies administratives i judicials donen mostres reiterades de parcialitat i prevariquen un cop i un altre sense que passi res, l'Estat està petat. El gran actiu del nacionalisme català ha de ser reposar davant d'un projecte d'Estat no corrupte, i quan dic no corrupte no em refereixo que no hi pugui haver cap irregularitat, sinó que un cop detectada no quedi irresolta i impune. Perquè una administració honesta no és aquella en què no hi ha lladres. De lladres n'hi ha sempre i a pertot, per això hi ha la justícia: una administració honesta és la que quan apareix un lladre li fa tornar el que ha robat i el fica a la presó.

05/05/14 02:00 - Miquel de Palol